

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen vastineet tarkastuslautakunnan arvioihin ja suosituksiin

4.4 Nurmijärven veden tavoitteiden toteutumisen arviointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Nurmijärven vesi (1 000 €)	TA 2020	Muutos	TA+ muutos	TP 2020	Poikkeama	Poikkeama-%
Liikevaihto	8 467	735	9 203	9 353	-150	2,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	265		265	289	-24	9,0 %
Materiaalit ja palvelut	-3 347	2	-3 345	-3 221	-124	4 %
Henkilöstökulut	-1 419	72	-1 346	-1 335	-12	-0,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 000	200	-2 800	-2 753	-48	-2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-127		-127	-134	7	5,5 %
Liikelylijäämä	841	1 010	1 850	2 200	-350	18,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-207		-207	-277	70	33,8 %
Tilikauden ylijäämä	634	1 010	1 643	1 922	-279	17 %

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen liiketoiminnan tuotot olivat 9,64 milj. €, joka oli 1,8 % eli noin 174 000 € käyttösuunnitelmaa parempi. Tuottojen kasvu johtui koronapoikkeusoloista, jonka seurauksena vedenkäyttö kasvoi ihmisten siirryttyä etätöihin.

Toimintakulut olivat noin 4,69 milj. €. Kuluja syntyi noin 128 000 eli 2,7 % vähemmän kuin käyttösuunnitelmassa esitettiin. Materiaaleihin kului noin 2,5 % ja palveluihin noin 4,5% käyttösuunnitelmassa varattua vähemmän. Henkilöstökuluihin käytettiin noin 0,9 % vähemmän.

Liikelylijäämä noin 2,2 milj. € oli 350 000 € eroa käyttösuunnitelmaa parempi. Tilikauden ylijäämä noin 1,92 milj. € puolestaan oli noin 279 000 € käyttösuunnitelmassa esitettyä parempi. Tämä johtui ennakoitua suuremmista myyntituotoista sekä arvoitua alhaisemmista toimintakuluista ja poistoista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen linjaus: Sujuva arki

Tavoite	Asiakastytyväisyyden parantaminen. Nurmijärven Veden asiakastytyväisyystutkimuksen WACSI -indeksi korkeampi kuin edellisenä vuonna.
Mittari	Nurmijärven Veden asiakastytyväisyystutkimuksen WACSI -indeksi korkeampi kuin edellisenä vuonna.
Toimialan arvio tavoitteen toteutumisesta	Sujuva arki -linjaukseen liittyen tavoitteena on ollut Nurmijärven Veden asiakastytyväisyyden paraneminen. Tavoitteeksi on asetettu, että asiakastytyväisyyttä mittaava WACSI-indeksi on korkeampi kuin edellisenä vuonna. Asiakastytyväisyyttä on mitattu vuosittain ulkopuolisen toimijan tekemällä mittauksella, jossa WACSI -indeksi määritellään. Vuoteen

	2019 verrattuna Nurmijärven Veden WACSI -indeksi ja näin ollen asiakastyytyväisyys on hieman laskenut. Arvosana on laskenut erityisesti vedenjakelun osalta. Vedenjakelun arvosanan huononeminen on ymmärrettävää, sillä kyselyä edeltäneen vuoden aikana on ollut aikaisempaa enemmän vesikatkoja, jotka ovat aiheuttaneet laajempia vedenjakelun häiriöitä.
Tarkastuslautakunnan arvio ja suositus	Tavoite ei ole toteutunut. Tarkastuslautakunta suosittelee, että asiakastyytyväisyystutkimuksen tuloksia avattaisiin tarkemmin raportoinnissa.
VASTINE 16	Liikelaitosten osalta raportointi tapahtuu tietyn tyyppisessä taulukkomuodossa, joten tulosten avaaminen tarkemmin taulukossa ei oikein ole mahdollista. Raportin sisältöä on käyty johtokunnan kokouksessa tarkemmalla tasolla läpi. Tarkastuslautakunnalle voidaan haluttaessa toimittaa asiakastyytyväisyystutkimuksen raportti kokonaisuudessaan tutustuttavaksi erikseen.

Strateginen linjaus: Terve talous ja linjakas päätöksenteko

Tavoite	Vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentäminen.
Mittari	Vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän mittauskaivoja rakennetaan vähintään 10 kpl vuonna 2020. Laitekaivojen mittausdata siirtyy raportointijärjestelmään.
Toimialan arvio tavoitteen toteutumisesta	Terve talous ja linjakas päätöksenteko –linjaukseen liittyen tavoitteena on ollut vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentäminen. Nurmijärven Veden tarkoitus ottaa käyttöön verkoston aluemittausjärjestelmään perustuva vuotovesienetsintäjärjestelmä. Vesijohtoverkoston vuotaminen aiheuttaa turhaa vedenottoa ja pumppausta, mikä lisää vedentuotannon ja -jakelun kustannuksia. Nurmijärven Veden vesijohtoverkoston laskuttamaton vesimäärä oli 27 % vuonna 2020 ja laskuttamattoman vesimäärän trendi on ollut nouseva. Aluemittausjärjestelmän avulla vuotavat alueet pystytään havaitsemaan ja vuodon etsintätoimenpiteet kohdentamaan oikeille alueille. Vuotavuus huomioidaan myös verkostosaneerauskohteiden valinnassa ja priorisoinnissa. Vuodelle 2020 asetettua tavoitetasoa, jonka mukaan aluemittausjärjestelmän mittauskaivoja olisi pitänyt rakentaa vähintään 10 kpl ja kaivojen mittausdatan pitäisi siirtyä seuranta- ja raportointiohjelmaan, ei ole pystytty toteuttamaan. Nurmijärven Vesi on vuoden 2020 aikana kartoittanut lähes kaikki Suomessa saatavilla olevat seuranta- ja raportointiohjelmat ja soveltuvat laitetoimittajat ja selvittänyt niiden soveltuvuuden, mutta päätöstä

	hankittavasta ohjelmasta ei ole vielä tehty. Aluemittauskaivoja on rakennettu saneeraus- ja uudisrakennushankkeiden yhteydessä, mutta kaivoihin ei ole vielä asennettu virtaama- ja painemittauksia. Nämä asennetaan vasta raportointiohjelman valinnan jälkeen.
Tarkastuslautakunnan arvio ja suositus	Tavoite ei ole toteutunut. Raportoinnin perusteella vuotovesimäärän vähentämisen mittaamisen, raportoinnin ja toimenpiteiden toteutus on kesken.
VASTINE 17	Valitettavasti hanke on edelleen kesken. Vesijohtoverkoston vuotovesimäärän vähentäminen on tavoitteena myös vuosina 2021 ja 2022 ja mitareita päivitetään hankkeen edetessä.

Liikelaitokset

Tarkastuslautakunta kuuli Aleksia ja Vesi -liikelaitosten johtajia liikelaitosten toimintaan ja talouteen liittyen.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota Veden tuleviin investointeihin ja sitä kautta tuleviin merkittäviin veden hinnankorotuspaineisiin. Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että vuotovesien seuranta ja vuotovesien määrä saataisiin paremmalle tasolle.

Vastine 28	Isojen investointihankkeiden (esim. kirkonkylän puhdistamon korvaaminen ja Teilinummeen tekopohjavesilaitoksen rakentaminen ja näihin kytkeytyvät päävesijohtojen rakennushankkeet) rakentamisen aloituksen siirtyessä, Nurmijärven Veden poistojen taso ei ole noussut vielä niin merkittävästi, kun on ennustettu. Korona pandemia on lisäksi kasvattanut vedenkäyttöä vuosien 2020 ja 2021 aikana, mikä on lisännyt vesimaksutuloja. Näistä syystä Nurmijärven Veden liikeylijäämä on ollut reilusti positiivinen muutamana viime vuotena. Saman aikaisesti on kuitenkin jouduttu nostamaan lainaa investointien rahoittamiseksi. Hinnankorotus painetta vesimaksuihin liittyen on edelleen olemassa, mutta vesimaksujen korotusten ajoitusta tullaan tarkastelemaan uudestaan huolella, jotta korotuksia ei tehdä liian etupainotteisesti isojen hankkeiden viivästyessä. Vuotovesien hallintaan on tarkoitus panostaa huomattavasti enemmän jatkossa. Viime vuosina henkilöstöresurssien jatkuva vajuus on vaikeuttanut kehityshankkeiden eteenpäin viemistä.